

Näyteputkien tarroitus- ja merkitsemisohjeet: Pohjois-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

1 Yleistä

Jokaisessa laboratorioon toimitetussa näyteastiassa (putkessa, purkissa, ruiskussa jne.) on oltava tunnistetarra, jossa on näytenumero (atk-välitteinen pyyntö), tilattu tutkimus, potilaan nimi ja henkilötunnus, tilaava hoitoyksikkö, näytteenoton päivämäärä ja kellonaika. Veriryhmä-, veriryhmävasta-aine- ja sopivuuskoe näytteissä on lisäksi oltava näytteenottajan nimikirjaimet. Mikäli laboratorioon tulee näyte, jossa ei ole potilaan tietoja tai ne ovat epäselvät, ei näytettä analysoida kuin erikoistilanteissa (ks. **Näytteen laadun arviointi ja poikkeamien kirjaaminen**).

2 Tietojärjestelmän tuottamat tarrat

Multilab -järjestelmä tuottaa tutkimuskohtaisesti tehtyjen määrittelyjen mukaan **Näytetarran, Osatutkimustarran, Ohjetarran, Viesti ottajalle -tarran, Eristystietotarran ja Kysyttävä lisätieto -tarran**. **Näytetarrassa** on näytenumero numerona ja viivakoodina, potilaan nimi ja henkilötunnus, tilaava vastuuyksikkö, näytteenottopäivämäärä ja -kellonaika sekä näyteastian koodi ja ulkopuolinen tekopaikka. Lisäksi näytetarrassa on tilattu tutkimus tai yhdistelykoodi. **Osatutkimustarrassa** näkyvät kaikki yhdistelykoodin sisältämät tutkimukset. Jos näytetarrassa on merkintä klo ____, kirjoitetaan tarraan todellinen näytteenoton kellonaika. Jos tutkimus on pyydetty kiireellisenä, näytetarraan tulostuu alleviivaus näytenuumeron, päivämäärän ja kellonajan alle. **Kysyttävä lisätieto -tarrassa** ovat tutkimukselle määrätyt pyynnön yhteydessä kysyttävät näytteeseen liittyvät tiedot. **Ohjetarrassa** ovat tutkimukselle määritetyt näytteenottoon tai näytteen käsittelyyn liittyvät ohjeet. **Viesti ottajalle -tarrassa** on pyytäjän tutkimuksia tilatessaan antama viesti näytteen käsittelyyn ja Eristystietotarrassa on hoitoyksikön antama potilaskohtainen tieto tartuntavaarasta.

2.1 Tarrojen tulostaminen

Kiertonäytteenotto:

Pohjois-Pohjanmaa: Näytetarrat tulostetaan keskitetysti

Keski-Pohjanmaa: Näytetarrat tulostetaan mobiililaitteelta potilaskohtaisesti

Kiertojen ulkopuolinen näytteenotto:

Näytetarrat tulostetaan mobiililaitteelta potilaskohtaisesti

Näytteenottopisteessä tapahtuva näytteenotto:

Näytetarrat tulostetaan potilaan tullessa näytteenottoon, tai potilaat tuovat valmiit tarrat mukanaan (hajautettu näytteenotto)

Verinäyteputkien, mikroputkien, näyteruiskujen ja -kapillaarien tarroitus- ja merkitsemisohjeita esitetään seuraavilla sivuilla olevissa taulukoissa.

2.2 Verinäyteputkien tarroitus- ja merkitsemisohjeet

<p>Yleisohje</p>	<p>Näyteputket tarroitetaan joko ennen näytteenottoa tai välittömästi näytteenoton jälkeen (potilaan läsnä ollessa).</p>
	<p>Viivakoodillinen näytetarra tulee aina liimata heti korkista lähtien <u>näyteastian suuntaisesti suoraan pystyyn</u> niin, että teksti on luettavissa ylhäältä alaspäin.</p> <p>Jos putkeen joudutaan liimaamaan useampi eri näytenumerolla oleva viivakoodillinen näytetarra, liimataan päällimmäinen tarra poikittain.</p> <p>Näytetarroja ei saa taittaa.</p>
<p>Tarkentavat lisäohjeet</p>	
	<p>Näytetarra liimataan mahdollisen tehtaassa tuotetun tarran päälle niin, että tarrassa oleva täyttömerkki jää näkyviin. Näyteputkeen tulee jäädä 'kurkistusaukko' niin, että näyteputkessa oleva näytemäärä voidaan tarkistaa.</p>
	<p>Mahdollinen osatutkimustarra tai esikäsitteilyä koskeva ohjetarra liimataan putken alaosaan poikittain heti suippenevan pohjaosan yläpuolelle (Ei Keski-Pohjanmaa). Viivakoodillinen näytetarra liimataan pystyyn niin, että osatutkimus/ohjetarran sauma jää sen alle. Näyteputkeen tulee jäädä 'kurkistusaukko'.</p>
	<p>Hematologisiin solututkimuksiin tulostuva osatutkimustarra liimataan viivakoodillisen näytetarran alle niin, että pyydetyt tutkimukset näkyvät. 'Kurkistusaukkoa' näytteeseen ei tarvitse jäädä.</p>
	<p>Projektitarra liimataan viivakoodillisen näytetarran alle niin, että projektin nimi on näkyvässä.</p>
	<p>Päivystysnäytteet tulee merkitä renkaalla ("tussirinkulalla") putken korkkiin (tutkimukset tilattu kiireellisenä).</p>
	<p>Näyteputken korkki merkitään ristillä, kun putkessa on</p> <ul style="list-style-type: none"> • eri tutkimusnumeroilla olevia viivakoodillisia näytetarroja • näytteeseen liittyvä esikäsitteilyohjetarra • näytemäärä on huomattavan vähäinen • näyte tulee käsitellä tietyn ajan kuluessa

TÄÄLÄ: ÄÄ! • ä } Ä Ä ~ ~ & cä ^ Ä } ÄGGIÄEGG

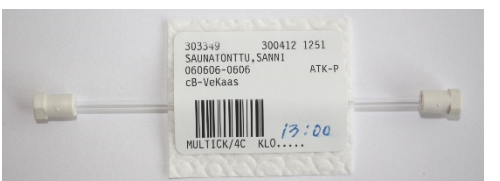
	<p>Näytteeseen on kirjattu näytepoikkeama ja et ole varma analysoidaanko näyte,</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakkaa näyte esim. salpapussiin ja laita mukaan tieto näytteessä olevasta poikkeamasta • vaihtoehtoisesti vie näyte suoraan analysoijalle ja kerro hänelle näytteeseen liittyvä poikkeama <p>Avomenetelmällä otettujen putkien korkkien yli kiinnitetään teippi (Ei Keski-Pohjanmaa).</p>
--	--

2.3 Mikronäyteputkien tarroitusohjeet

Plasma- ja seerumiputket: käytetään aina putkivalmistajan suojaputkea (Keski-Pohjanmaa tarvittaessa).

	<p>Viivakoodillinen näytetarra tulee aina liimata suojaputkeen heti korkista lähtien <u>näyteastian suuntaisesti suoraan pystyyn</u> niin, että teksti on luettavissa ylhäältä alaspäin.</p> <p>Jos suojaputkeen joudutaan liimaamaan useampi eri näytenumerolla oleva viivakoodillinen näytetarra, liimataan päällimmäinen tarra poikittain. Näytetarroja ei saa taittaa.</p>
	<p>Mahdollinen osatutkimustarra tai esikäsitteilyä koskeva ohjetarra liimataan suojaputken alaosaan poikittain heti suippenevan pohjaosan yläpuolelle. Viivakoodillinen näytetarra liimataan pystyyn niin, että osatutkimus/ohjetarran sauma jää sen alle. Näyteputkeen tulee jäädä 'kurkistusaukko'.</p>
	<p>Osatutkimustarra MAP-EDTA –putkessa liimataan viivakoodillisen näytetarran alle niin, että pyydetyt tutkimukset näkyvät.</p>

Näytekapillaarin ja -ruiskun tarroitusohjeet

	<p>Näytekapillaari laitetaan ihonpuhdistuslapun päälle ja kiinnitetään ihonpuhdistuslappuun näytetarralla.</p>
---	---

Viivakoodillinen **näytetarra** kierretään ruiskun (tai muun kapean putken, esim. B-La) ympärille niin, että viivakoodi on kokonaan näkyvissä.

3 Muutokset tässä versiossa

- Ohjeeseen lisätty kappaleiden numerointi
- Ohjeen nimeä muutettu (Oulu -> Pohjois-Pohjanmaa, Kokkola -> Keski-Pohjanmaa) ja nimet vaihdettu myös tekstiin
- Lisätty Yleisohje- kohtaan tarkennusta, milloin näyteputket tarroitetaan
- Tarrojen tulostaminen- kappaletta selkeytetty
- Poistettu tarkentavat lisäohjeet kuvista kuva, jossa näytepoikkeamatarra ja poistettu se myös teksteistä, korvattu ko teksti tekstillä näytteeseen on kirjattu näytepoikkeama ja et ole varma analysoidaanko näyte